

הגזול ומאכיל

פרק עשירי בבא קמא

קיד.

עין משפט
נר מצוה

(א) ל"ל רב כהנא וכן הוא גירסת הראשונים, (ב) כ"מ קפ"א, (ג) ו"ל דלמיר וע"פ; (ד) געיל טו, (ה) ל"ל רב אפי וכן הוא גירס' הראשונים, (ו) ומפיע"ש כ"מ ל: ד"ה דני דמנחמא נראה דגרס הכא בנחמא ע"ש ופירש"י דהכא וז"ע קלמ וגי הערוך בערך גמ כ"י לדניו בגימתי פ"י בכח בגיאות בלי טענה; (ז) געיל טו: מלס פ"ו מ"מ, (ח) וקדושין ע"ג: (ט) געיל טו, (י) ס"א א"י, (יא) ד"ה אמר;

אפומא דחד ונמלא שהפסידו שלא שאין יודעין לון צמשפט: **צי דוואר**. על פי עד אחד אין מוסיפין ממנו להכחיש העד כדי מורה. לשון אחר אמו גוזלי וקא ממו ליה (מגילה כח). **סריקסי** (של צית רבי) העומדין לרדות צמקה: **והאמר מר זבין מעו"ס כו**. צבצבא מלע"א בהמקבל: **ארבעים**. הרבעת: **בתנ"י** הרי אלו שלו. דמסתמא נתייאשו הבעלים מיד וקננהו היאך ביאוש * ושינוי רשות: **אם נתייאשו הבעלים**. דשמעינן דלייאוש דלמיר ווי להסרין פיס אכל סתמא לא וקשיא לטטים דסיפא אלטטיס דרישא וצגמרה פריך ומשני לה חדה צלטטיס מעו"ס ותדא צלטטיס ישראל דמייאש מתסתמא: **נחיל גיור"א**: לא יקוצ אס הסוכה נתיישבו דבורים על סוכת חצירו וירא ליעולן אחת אחת שלא יצרכו לא יקוצ אס הסוכה להוליכן כולן ציחד וספילו ע"מ ליתן דמיס: **גב' אס נטל** חמור מן המוכסין: **יחזיר לראשונים**. ופליגא ברייתא אמתני: **יאוש קנה** שתייאשו הבעלים ציד מוכס לא קנה המוכס ביאוש לצדו בלא נתינת דמיס או שינוי מעשה וכי אחא ליד שני צאיסור אחא ליהיה: **אם לא להחזיר**. שחסד הוא: **יחזיר לנבעלים הראשונים**. ולא למוכס: **בגיוסא**. צגאווה וצורוע: **אמרי מימר**. לא ותן לו ואין חובטין בתקלות. לשון אחר דלמירי לגגול מי יימר דקאמרת הכא עדים שגנבו ממך: **מהשכסו מטמאתן**. חישב עליהם דצבר שאין צו חסרון מלאכה כגון * ולעצבא ולמטה ירדו לטומאה מיד: **ושל עבדן**. שאומנתו צכך סתמיה למריה הלכך אין מהשכסו מהשכסא שאס ביאוש צני אדס לקנותו ימכרו להן ונמלא שסופן למנעלין ועדיין לא נגמרה מלאכתן לכך: **של גולן** אין מהשכסו מטמאתן. דלאו לדיה הוא דכיון דידע מאן שקליה מיניה לא מייאש: **ושל גנב מהשכסו מטמאתן**. דלייאוש מרייה דלא ידעי למאן יתצעו: **חילוף הדברים**. גולן כיון דשקליה מיניה צהדיא ולא מני קחי בצפיה מייאש גנב סבר צמישנא ליה ומשכחינא ליה: **צססה**. דלא שמעינן דמייאש דבהא פליגי דמר סבר סתס גניבה יאוש צעלים הוא ולא סתס גזילה ומר סבר חילוף הדברים כדפרישית: **אכל צידוע**. דשמעינן דמייאש **דצרי הכל יאוש כדי קני**. ופ"י **גנב לר"ש גולן רצונן**: צידוע **מני מחלוקת**. גולן נמי דשמעינן דמייאש אמרי רצונן בגולן דלא הוי יאוש דכל שעתא דעמיה למנקהיה צדינא וכן גנב לרבי שמעון: **דסתס נמנסיסין**. הן מתניתין דעורות דטורות דקתני לפי שלא נתייאשו הבעלים: **שאין יאוש לנבעלים** אין יאוש יאוש: **מוכס מוויין**. דגולן לטטים גנב ומשני נלסטיס מוויין. דגולן הוא: **היינו גולן**. והא תנא ליה

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ולא אמרן אלא חד אבא בתרי אא. וז"ל והא לעיל שרי להפקעת הלואה וז"ל מפסידים אותו הרבה שאס היה רוצה יכול לכפור וי"ל דמכל מקום לא משמתינן ליה כיון שאין משלם על ידס אלא מה שחייב לו: **ל"בא** משום דינא דבר מצרא. פירשתי צפרק המקבל (צ"מ דף קא:): **עד דמקבל עירויה כו**. אומר ר"מ דהיינו דוקא כשישראל רוצה ליתן לו כמו שנתן לו העכו"ם אבל אס העכו"ם רוצה ליתן לו יותר * אין להפסיד צבציל קן: **תנא ואם נפל כו**. מפורש לעיל צמרוצה (דף טו. סו. *):

רבה אומר בידוע נמי מהצדקה. והא דלמיר צמרוצה (לעיל דף סמ.) וחף רצי אלעזר סבר חיוביה לאמר יאוש כו' עד פירקין ודלמא דשמעי' דלייאש האי פירכא לא אחי אליצא דרבה דליחו לא מפליג מדי צין סתס לידוע: **ל"פ** שאין יאוש צבעלים מתנינן דה. אין מגייה המשנה אלא כך מפרש שלא נתייאשו הבעלים בלכס אפילו אומרים שנתייאשו: **היינו גולן**. ופ"י למ"ד (א) לטטים מוויין גנב הוא לענין שמשלס כפל אכל מ"מ גולן הוא דמקרי: **ל"ש** הגנב והגזול. ומשום דמיטמר מאינשי קרי ליה גנב אע"ג דלא משלס כפל למ"ד (סס) גולן הוא: דתקנה

א"ר יוחנן בן ברוקה ינאמנת אשה או קטן לומר מכאן יצא נחיל זה ומהלך בתוך שדה חבירו להציל את נחילו ואם הזיק משלם מה שהזיק אבל לא יקוצ את סוכו על מנת ליתן את הדמים ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אומר אף קוצץ ונותן את הדמים: **גב' תנא** אם נטל מחזיר לבעלים הראשונים סכסר. יאוש כדי לא קני ומעיקרא באיסורא אתא לדידה ואיכא דאמרי * אם בא להחזיר יחזיר לבעלים ראשונים מ"ט * יאוש כדי קני מיהו אי אמר אי אפשי בממון שאינו שלי מחזיר לבעלים הראשונים: הרי אלו שלו מפני שהבעלים כו': אמר * רב אשי * לא שנו אלא לסטים עובר כוכבים אבל ליסטים ישראל לא סבר למחר נקיטנא ליה בדינא מתקף לה רב יוסף * אדרבה איכא מסתברא עכו"ם דדייני * בגיתי לא מייאש ישראל כיון דאמרי מימר מייאש אלא אי איתמר אסיפא איתמר המציל מן העכו"ם ומן הלסטים אם נתייאשו הבעלים אין * סתמא לא לא שנו אלא עכו"ם משום דדייני בגיתי אבל לסטים ישראל כיון דאמרי מימר מייאש * תנן התם עורות של בעל הבית מחשבה מטמאתן ושל עבדן אין מחשבה מטמאתן של גולן אין מחשבה מטמאתן ושל גולן מחשבה מטמאתן לפי שלא נתייאשו הבעלים אמר עולא מחלוקת בסתם אבל בידוע דברי הכל יאוש קני רבה אמר בידוע נמי מחלוקת א"ל אביי לרבה לא תיפלוג עליה דעולא דתנן במתני' כוותיה לפי שלא נתייאשו הבעלים טעמא דלא נתייאשו הבעלים אבל נתייאשו הבעלים הרי אלו שלו אמר ליה אנן לפי שאין יאוש לבעלים מתנינן לה תנן נטלו מוכסין חמורו כו' מני אי רבנן קשיא גולן אי ר"ש קשיא גנב בשלמא לעולא דאמר בידוע קני הכא נמי בידוע ודברי הכל אלא לרבה דאמר בידוע נמי מחלוקת הא מני לא רבנן ולא ר"ש בלסטים מוויין ור"ש היא אי הכי היינו גולן תרי גוויי גולן ת"ש * הגנב והגזול והאנס הקדשן הקדשן ותרומתן תרומה ומעשרותן מעשר מני אי רבנן קשיא גולן אי ר"ש קשיא גנב בשלמא לעולא דאמר בידוע קני הכא נמי בידוע ודברי הכל היא אלא לרבה דאמר בידוע נמי מחלוקת הא מני לא רבנן ולא ר"ש הכא נמי בלסטים מוויין ור' שמעון היא אי הכי היינו גולן תרי גוויי גולן ואי בעית אימא הא מתניתא רבי היא דתניא רבי אמר גנב כגולן וקיימא מוכס: **אנס**. דקתני גבי גולן הוי חמסן דהיינו זוזי: **וכי שמעון** היא. דלמיר גולן קני: וקיימא

גה א ב טושיע ח"מ ס' כח ספ"ד צבג"ה: ג ב ג מ"י פ"ב מהל' שמיס הלכה ו סמג עשין כב טושיע ח"מ ס' קשה ספ"ד לח: ג ד ז מ"ט טושיע' שס ספ"ד לט: גה ה מ"י שס הלכה ז ופ"ו מהל' מ"מ הל' די ס סמג שס ו"י קו טושיע ח"מ שס ספ"ד מ וטושיע י"ד ס' שלס ספ"ד סמג:

ג ט ו מ"י פ"ה מהלכות גולה ואזכיה הל' י סמג עשין מז טושיע ח"מ ס' שפט ספ"ד ה: ג ד ז מ"י שס פ"ו הל' ב וינין בהשגות וצמ"מ ופ"ח הל' י סמג שס טושיע ח"מ ס' רעט ספ"ד ז ויסקין שפט ספ"ד א: סא ח מ"י פ"ו שס הל' טו סמג שס טושיע ח"מ ס' שפט:

הגהות מהר"ב
ר"ת

א"ר ה"ר הי"ט גולן ואפילו למ"ד. כ"י געיל מ דף עט:

לעזי רש"י

גיור"א. (אינו לעז"י. אולי צ"ל: גידור.)

מוסף רש"י

עורות של בעל הבית מחשבה מטמאתן. על הכיף אינו עשוי למוכרן ועשה מהן מטות ודולקאות וקטבלות ומשכב עליהן לצד סלחוי לו בלא חסרון מלאכה מקבלן טומאה מיד (לעיל טו.). ושל עבדן. השעוי למכור און מהשכסו מטמאתו לעבד דממלך ומזון והלקוח יעשה מהס מעללי ועדיין לא נגמרה מלאכתן לכך (סס.). של גולן אין מחשבה מטמאתן. וזע"פ שמישב עליהן לצד שאין צו חסרון מלאכה, כן לסיק מילתא סופיס עון טעושינן מעורות דובין, מ"ט דסתס גזילות ליכא יאוש, דכיון דידע מאן שקליה ונתעב ליה לינא (סס.). חילוף הדברים. סתס גזילה איכא יאוש, דכיון דלענייה גולה מיניה אינא אלמנא הוא, אכל סתס גניבה ליכא יאוש, דסבר משכחנא ליה לגנב (סס. וצ"י דקדושין ב.). והאנס. ממסן דהיינו דמי (לעיל טו.). הקדשן וחסור ליהנות חסור לוריס (סס.).